

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan Provinciale Staten

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Ons kenmerk
PZH-2020-751514193
DOS-2019-0002256

Bijlagen
2

Onderwerp

Zienswijzen RCR Netten op Zee IJmuiden Ver
Alpha en Bèta

Geachte Statenleden,

Het Rijk heeft de Provincie Zuid-Holland bij monde van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd te adviseren over de tracékeuzes voor twee hoogspanningskabels (Alpha en Beta) vanaf het offshore windgebied IJmuiden Ver naar 380 kilovolt (kV) transformatorstations op het land. Sinds begin 2019 werkt netbeheerder Tennet onder coördinatie van het ministerie van EZK aan dit project. Wij zijn hier als provincie(s) net als de gemeenten en waterschappen als 'de regio' uitgebreid bij betrokken aangezien de kabels in meer of mindere mate over ons grondgebied zullen voeren.

De twee projecten worden sinds begin 2019 uitgevoerd onder Rijkscoördinatierегeling, anticiperend op de nieuwe Omgevingswet. Inmiddels is een Integrale Effect Analyse (IEA) inclusief Milieu Effect Rapportage (MER) fase 1 uitgevoerd voor beide kabels, waaruit per kabel een aantal mogelijke en haalbare tracés naar voren komen. In november kiest de minister van EZK voor beide kabels een voorkeursalternatief (VKA). Nadat wij als 'regio' al op verschillende momenten gevraagd zijn in te stemmen met eerdere stappen in het onderzoek daarvoor, zal het gevraagde regio-advies over voorkeurstracés voor kabel Alpha en Bèta nu als zwaarwegend onderdeel van de afweging worden meegenomen bij het maken van die keuze.

Het indienen van een zienswijze op een Rijkscoördinatierегeling valt binnen het mandaat van GS. Met het oog op een toekomstige uitwerking van een tracé over Zuid-Hollands grondgebied in een hieruit volgend Rijksinpassingsplan hechten wij er aan Provinciale Staten nu al te informeren over deze keuze.

In deze brief informeren wij u over de voorgeschiedenis en de stand van zaken van het regio-advies/ onze gezamenlijke regionale zienswijzen. Omdat er grote overlap is in proces en planning vanuit het ministerie tussen de beide kabels kiezen we ervoor deze gecombineerd aan u voor te leggen. In de gesprekken met de regionale partners en het draagvlak voor een unaniem advies zijn er wel aanzienlijke verschillen. Deze worden hieronder toegelicht.

1. Context en voorgeschiedenis

Rijkscoördinatie-regelingen Netten op Zee IJmuiden Ver Alpha en Bèta

In de routekaart Windenergie op Zee 2030 wijst de minister van EZK een aantal nieuwe gebieden aan voor de uitrol van Wind op Zee in de periode 2023-2030. Deze windparken moeten voor 2030 aangesloten zijn op het elektriciteitsnet, als onderdeel van de doelstellingen van het Klimaatakkoord om in 2030 in totaal 11,5 Gigawatt (GW) aan offshore wind te hebben gerealiseerd. De aansluiting van deze parken op het hoogspanningsnet is losgeknipt van de aanleg van de windparken en gebeuren middels (publieke) Netten op Zee. Netbeheerder Tennet, die ook verantwoordelijk is voor het hoogspanningsnet op het vasteland, realiseert deze onder coördinatie van het ministerie van EZK. De aanleg van de hoogspanningskabels naar de windparken op zee gebeurt dus via ruimtelijke procedures die nadrukkelijk losstaan van (bijvoorbeeld) de tenderprocedures voor de windkavels op de Noordzee.

Voor het grootste van deze gebieden, genaamd IJmuiden Ver, vindt nu onderzoek plaats naar de mogelijkheden om de elektriciteit uit dit gebied, op relatief grote afstand van de kust, naar het vasteland te transporteren. Dit zal vanwege de afstand en het voorziene vermogen van het windgebied gebeuren middels gelijkstroom. Deze kabels wijken daarmee af van de kabels naar de andere windparken, die met wisselstroomkabels worden aangesloten. Vanaf een platform, een 'stopcontact op zee', moet via deze gelijkstroomkabels over de zeebodem op het elektriciteitsnet worden aangesloten op een bestaand 380 kilovolt (kV) hoogspanningstransformatorstation. De ruimtelijke mogelijkheden daarvoor zijn daarmee beperkt, zeker wanneer ook de aansluiting van andere en mogelijk toekomstige windparken hier nog dient te worden gerealiseerd. Bij een gelijkstroomkabel dient dan nog een zogenaamd converterstation te worden gerealiseerd voor omzetting naar wisselstroom. Deze voorziening heeft een oppervlak van 5-7 hectare met diverse gebouwen met een hoogte tot 25 meter. Vanwege het voorziene vermogen aan windturbines (4 GigaWatt - GW) in IJmuiden Ver zijn twee kabels nodig van elk 2 GW. In uitvoering zijn deze identiek maar vanwege beschikbare capaciteit op het net dienen deze op verschillende stations op het 380 kV hoogspanningsnet te worden aangesloten.

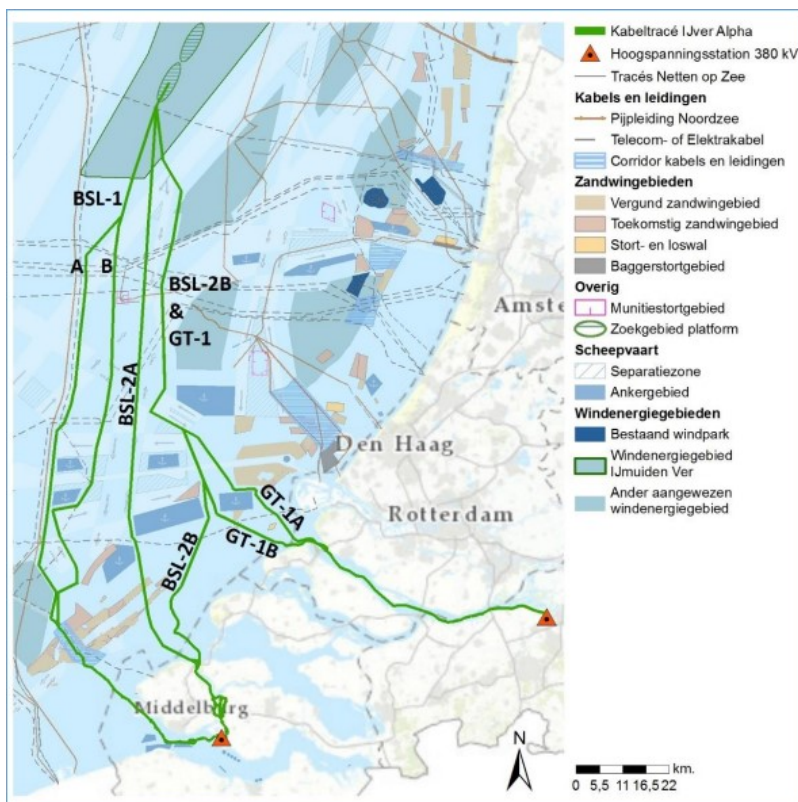
Het Rijk is daarom begin 2019 twee parallelle Rijkscoördinatie-regelingen begonnen, **IJmuiden Ver Alpha** en **IJmuiden Ver Bèta**. In mei 2020 zijn hiervoor de Integrale Effect Analyse inclusief de MER fase 1 opgeleverd, waarin verschillende haalbare alternatieven ten opzichte van elkaar worden vergeleken op de aspecten kosten, omgeving, toekomstvastheid, milieu en techniek.

Betrokkenheid provincie Zuid-Holland

De tracés die voor de Alpha en Bèta kabels zijn onderzocht raken in meer of mindere mate aan Zuid-Hollands grondgebied en daarmee Zuid-Hollandse belangen. De provincie is dan ook onderdeel van de regio voor zowel IJmuiden Ver Alpha als IJmuiden Ver Bèta. De minister heeft ons gevraagd om de advisering zoveel mogelijk te coördineren tot één unaniem advies aan de minister. Dit blijkt bij de kabel Bèta wel, bij de kabel Alpha niet mogelijk.

IJmuiden Ver Alpha

Voor de Alphakabel geldt dat er drie tracés worden onderzocht, waarvan één over de Haringvlietdam door het Haringvliet naar Geertruidenberg (Noord-Brabant) voert

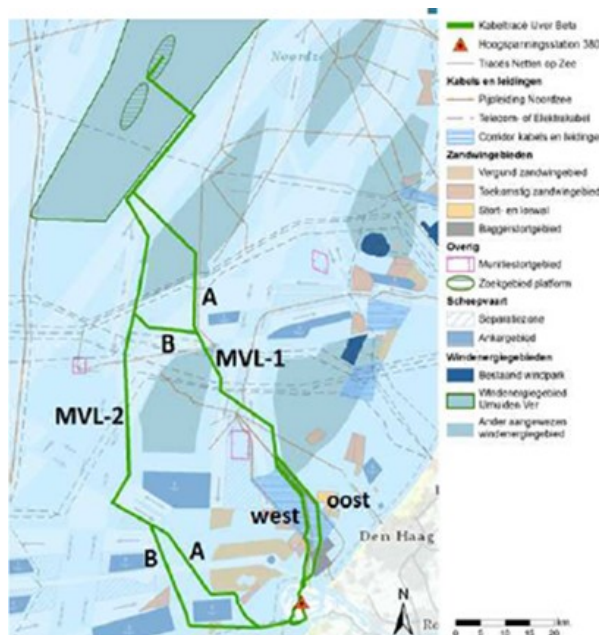
Figuur 1-tracé-alternatieven NoZ IJmuiden Ver Alpha

De twee andere tracés leiden via Westerschelde of Veerse Meer naar Borssele (Zeeland). De regio zoals die bij het proces wordt betrokken is dan ook uitgestrekt, met drie provincies, drie waterschappen en zo'n 12 gemeenten. Alleen een kabel naar Geertruidenberg zou over Zuid-Hollands grondgebied voeren waardoor alleen bij deze kabel provinciale belangen worden geraakt. Vanuit provinciaal oogpunt zijn die overigens beperkt, bij Waterschap Hollandse Delta en de gemeenten Goeree-Overflakkee en de gemeenten op Voorne-Putten leven er wel zorgen over toegankelijkheid van de haven van Stellendam, de risico's van passage via de Haringvlietdam en toeristische belangen op de stranden rond de dam.

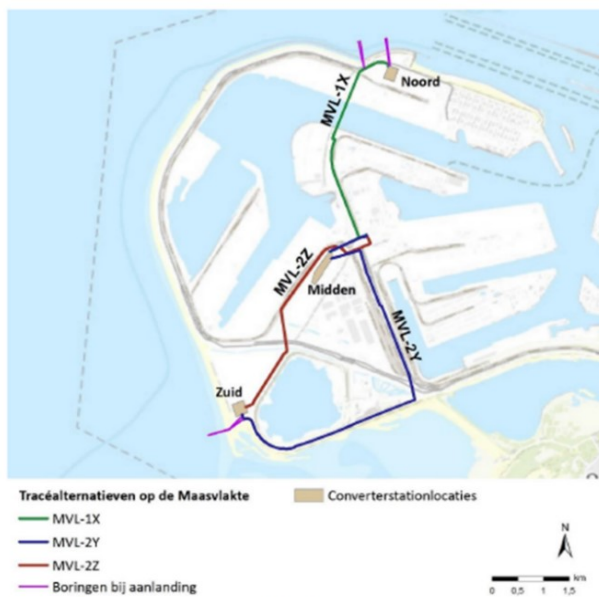
Uit de IEA blijkt dat een kabel naar Borssele via het Veerse Meer op veel aspecten beter scoort dan de twee andere tracés. Een kabel via de Westerschelde is technisch ingewikkeld en stuit op bezwaren vanuit de havens landinwaarts, een kabel naar Geertruidenberg voert over aanzienlijk grotere afstand en kent een aantal technisch uitdagende passages zoals de Haringvlietdam.

Aanvankelijk leek een unanieme voorkeur vanuit de regio dus haalbaar, maar op een vrij laat moment is vanuit Noord-Brabant een voorkeur ontstaan voor aanlanding in Geertruidenberg. Dit om een toekomstperspectief voor de fossiel gestookte Amercentrale aldaar te behouden. Gevolg is dat een unaniem advies niet langer haalbaar is en dat de drie betrokken provincies elk een provinciaal regio-advies coördineren voor 'hun' overheden. Om die reden is het bijgevoegde concept regio-advies alleen onderschreven door de gemeenten en het waterschap in Zuid-Holland. Het is nu op basis van de standpunten in de drie regio-adviezen aan de minister om binnen zijn bredere afweging tot een voorkeursalternatief te komen.

IJmuiden Ver Beta

Figuur 2 - tracé-alternatieven op zee NoZ IJmuiden Ver Bèta

Figuur 3 tracé-alternatieven NoZ IJver Bèta op land en opties converterstation

Figuur 4-16 Locaties converterstation op de Maasvlakte

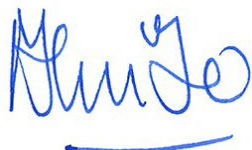
In de IEA en MER IJmuiden Ver Beta zijn meerdere tracés (routes) op zee en op land op de Maasvlakte onderzocht, net als een drietal locaties voor een converterstation op de Maasvlakte. Zowel de onderzochte tracés als de aanlanding en het converterstation bevinden zich daarmee op Zuid-Hollands grondgebied. De regio bestaat hier uit de gemeenten Westvoorne en Rotterdam, waterschap Hollandse Delta en de provincie. Andere relevante regiopartijen zoals het havenbedrijf en Rijkswaterstaat zijn ook tijdens het proces betrokken, maar hebben hun specifieke belangen al eerder via een (reguliere) zienswijze op de IEA ingebracht. In de totstandkoming van het voorliggende regio-advies heeft het Havenbedrijf Rotterdam de gemeente de gemeente Rotterdam geadviseerd.

In het regio-advies stellen we dat de hoogspanningskabel, de aanlanding en het converterstation in principe passen bij het gebruik en karakter van de Maasvlakte. In onze voorkeur met betrekking tot de verschillende varianten voor aanlanding spreken we ons nadrukkelijk uit voor de variant die onze belangen het minste schaadt en de meeste ruimte en kansen biedt voor de verduurzaming van de haven. Zo spreken we in het advies de voorkeur uit voor een aanlanding over zee via de zuidkant, omdat deze onze diverse belangen ten noorden van de Maasvlakte ontziet. Onze voorkeurslocatie voor een converterstation biedt daarbij de meeste ruimte om duurzaamheidsontwikkelingen zoals rond elektrolyse van groene waterstof mogelijk te maken. Op gezamenlijk aandringen van de regio bij tussentijdse overleggen en op basis van de resultaten uit de IEA/MER fase 1 is in mei besloten om het tracéalternatief naar Simonshaven af te laten vallen. Deze variant landde aan bij een hoogspanningsstation in het open landschap van Voorne-Putten en stuitte al vroeg op bezwaren bij omwonenden en overheden.

Op basis van alle resultaten van de onderzoeken en de diverse werksessies is de regio tot een unanieme voorkeur gekomen voor het tracédeel op zee, het tracéalternatief op land en de locatie van het converterstation op de Maasvlakte. Het concept regio-advies is als bijlage bijgevoegd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Zienswijze/Regio-advies RCR Netten op Zee IJmuiden Ver Alpha
- Zienswijze/Regio-advies RCR Netten op Zee IJmuiden Ver Beta